

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

Таблиця 1 (Приводиться за дослідженням авторів Бельська Н. А.,
Мельник М. Ю., Новгородська М. М.)

**Результати кореляційного аналізу між професійними цілями-цінностями
та показниками креативності**

Професійні цілі-цінності	Показник креативності за самооцінювальним опитувальником (Креат СО)	Показник Креативності «Оригінальність тематична (OpT)	Показник креативності за Вільямсом (Σ Віл)	Сумарний показник креативності (Σ креат)	Додатковий показник креативності Σ (P2+H)
«Реалістичні»	$r = -0,105$ $p = 0,218$ $N = 140$	$r = 0,078$ $p = 0,344$ $N = 148$	$r = 0,055$ $p = 0,509$ $N = 148$	$r = 0,023$ $p = 0,785$ $N = 148$	$r = -0,016$ $p = 0,846$ $N = 148$
«Інтелектуальні»	$r = -0,039$ $p = 0,648$ $N = 140$	$r = -0,138$ $p = 0,093$ $N = 148$	$r = 0,029$ $p = 0,731$ $N = 148$	$r = 0,069$ $p = 0,408$ $N = 148$	$r = 0,109$ $p = 0,189$ $N = 148$
«Конвенціональні»	$r = -0,126$ $p = 0,137$ $N = 140$	$r = 0,106$ $p = 0,202$ $N = 148$	$r = -0,13$ $p = 0,116$ $N = 148$	$r = -0,146$ $p = 0,077$ $N = 148$	$r = -0,17$ $p = 0,040$ $N = 148$
«Підприємницькі»	$r = -0,26$ $p = 0,002$ $N = 140$	$r = 0,114$ $p = 0,167$ $N = 148$	$r = -0,133$ $p = 0,108$ $N = 148$	$r = -0,151$ $p = 0,067$ $N = 148$	$r = -0,182$ $p = 0,027$ $N = 148$
«Артистичні»	$r = 0,21$ $p = 0,012$ $N = 140$	$r = 0,034$ $p = 0,677$ $N = 148$	$r = 0,182$ $p = 0,027$ $N = 148$	$r = 0,147$ $p = 0,075$ $N = 148$	$r = 0,142$ $p = 0,086$ $N = 148$
«Соціальні»	$r = 0,18$ $p = 0,032$ $N = 140$	$r = 0,054$ $p = 0,516$ $N = 148$	$r = 0,116$ $p = 0,159$ $N = 148$	$r = 0,084$ $p = 0,311$ $N = 148$	$r = 0,018$ $p = 0,827$ $N = 148$

Список використаних джерел:

1. Бельська Н. А., Мельник М. Ю., Новгородська М. М. Діагностика креативності у профорієнтаційній роботі : методичні рекомендації. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 72 с.
2. Torrance E. P. Guiding Creative Talent / E. P. Torrance // Englewood Cliffs. – N.J. : Prentice-Hall, 1962. – URL: <http://dx.doi.org/10.1037/13134-000>.
3. Williams F. E. Creativity Assessment Packet: CAP / F. E. Williams. Pro-Ed, 1993.

ШАРКО Інна Олександрівна

**СИСТЕМА РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
УПРАВЛІНСЬКОЇ ОСВІТИ У РАМКАХ КУРСУ «КРЕАТИВНИЙ
МЕНЕДЖМЕНТ»**

Розвиток креативних навичок здобувачів вищої управлінської освіти, фактично майбутніх менеджерів, є важливим завданням, оскільки креативність відіграє ключову роль в інноваціях та успіху в сучасному бізнесі. Формування та розвиток креативних здібностей особистості є процесом індивідуальним і

визначається багатьма чинниками та обставинами, однак теоретиками і практиками було переконливо доведено, що на цей процес можна і потрібно активно впливати.

Крім розуміння креативного підходу до управління, ролі та місця мислення в дослідницькій та управлінській діяльності, методів пошуку та генерування ідей здобувачі у процесі навчання мають набувати навичок творчого мислення, що істотно посилить їх конкурентоспроможність в ринковому середовищі, а також у процесі кар'єрного становлення та зростання.

Пошуку і використанню найбільш дієвих інструментів для стимулювання творчого мислення у студентів-менеджерів передують теоретичне опанування основ креативного менеджменту. Таким чином, весь процес має визначену структуру (рис. 1).

На початку важливим є вивчення теорій креативності і опанування розумінням процесу креативного мислення, а також факторів, що сприяють або обмежують креативність (внутрішніх та зовнішніх). Крім того важливо ознайомити здобувачів із практичними методами розвитку креативності, які в подальшому використовуватимуться ними особисто. Це стосується зокрема освоєння таких технік і підходів:

- генерування ідей у групі, включаючи правила ефективного мозкового штурму та методів його модерації;
- застосування технік, спрямованих на нестандартне розв'язання проблем та пошук альтернативних підходів (наприклад, метод «шести капелюхів мислення», метод випадкових слів);
- використання ітеративного підходу до розв'язання проблем, орієнтованого на потреби користувача, що включає емпатію, визначення проблеми, генерування ідей, прототипування та тестування;
- розвиток навичок візуального представлення інформації та ідей, що сприяє кращому розумінню та генеруванню нових зв'язків;
- використання історій як інструменту для передачі ідей, натхнення та створення емоційного зв'язку;

Рис. 1. Етапи розвитку творчих навичок здобувачів вищої управлінської освіти у рамках курсу «Креативний менеджмент»

Джерело: узагальнено автором на основі [1-7].

- застосування ігрових форматів для стимулювання креативного мислення в безпечному та захопливому середовищі;

- аналіз реальних бізнес-ситуацій, що вимагають творчого підходу до пошуку рішень;

- виконання індивідуальних або групових проєктів, спрямованих на розробку інноваційних рішень або продуктів.

У процесі вивчення та опанування навичок креативного мислення здобувачами важливим є створення атмосфери, в якій не страшно помилитися та можна вільно висловлювати свої ідеї. У той же час важливо забезпечити

зворотний зв'язок: вчасно надавати конструктивну критику та підтримку для розвитку креативних ідей студентів. Урізноманітнення форматів навчання, а також залучення фахівців суміжних напрямів також сприятимуть активізації у сприйнятті та опануванні матеріалу. Вельми бажаними є застосування сучасних інструментів і технологій, які можуть стимулювати творчість (наприклад, занурення в реальні креативні середовища; застосування VR/AR для створення імерсивних навчальних досвідів; використання онлайн-платформ для спільної генерації ідей; застосування штучного інтелекту (ШІ) як інструменту для генерації ідей та аналізу трендів; гейміфікація та ігрові підходи, практики усвідомленості (mindfulness) та медитації; тренінги з комунікації та презентації ідей; навчання методам подолання творчих блоків та прокрастинації).

Одночасно із професійними завданнями необхідно приділяти увагу розвитку особистісних якостей, що сприяють креативності, а саме: спостережливості, допитливості, критичного мислення, управління невизначеністю, комунікативних навичок. Поєднання традиційних та інноваційних методів навчання значно підвищує рівень креативності здобувачів, готуючи їх до успішної кар'єри в сучасному динамічному світі.

Список використаних джерел:

1. Божидарнік Т. В., Василик Н. М. Креативний менеджмент: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 498 с.
2. Брич В. Я., Корман М. М. Креативний менеджмент: підручник. Тернопіль: ТНЕУ. 2018. 220 с.
3. Довгань Л. Є., Ситник Н. І. Креативний менеджмент: навч. посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2014. 248 с.
4. Назарова Г. В., Сотнікова Ю. В. Креативна економіка та менеджмент: навч. посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 160 с.
5. Окорський В. П., Валюх А. М. Креативний менеджмент: підручник. Рівне: НУВГП, 2017. 344 с.
6. Харцій О.М. Розвиток креативного потенціалу у майбутніх менеджерів організації. Автореф. дис. канд. психол. наук. Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України. К., 2007. 20 с.
7. Amabile, Teresa M., Steve J. Kramer. The Progress Principle: Using Small Wins to Ignite Joy, Engagement, and Creativity at Work. Harvard Business Review Press, 2011. 272 p.

ФОГЕЛЬ Тетяна Миколаївна Мультимодальність у функціонуванні та викладанні іноземних мов: розвиток критичного мислення	441
ФОРОСТЯН Ольга Іванівна Мотиваційно-особистісні стратегії психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами	443
KHMELEVSKA Inha A Method For Measuring Semantic Distance In Assessing Vocalists' Creativity	448
ЦИБУХ Людмила Миколаївна Розвиток креативності у студентів-психологів під час вивчення психологічних дисциплін	451
СНАІКА Olena Some Benefits Of Using Role Plays In Teaching English For Academic Purposes	453
ЧУСТРАК Анатолій Петрович, КОКОТЄЄВА Анастасія Сергіївна Креативність: як її розвивати	456
ШАРКО Інна Олександрівна Система розвитку творчих навичок здобувачів вищої управлінської освіти у рамках курсу «Креативний менеджмент»	458
ШВЕЦЬ Світлана Леонідівна Розвиток креативності як джерело інноваційного потенціалу особистості в політичному аналізі	461
ШЕВЧЕНКО Володимир Миколайович Розвиток креативного мислення як умова формування успішної особистості	463
ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна Потенціал використання діяльнісного підходу для розвитку креативності молодших школярів	468
ШРАГІНА Лариса Ісаківна Теорія рішення винахідницьких завдань як методологічна основа педагогічної творчості	471
SHTAINER Tetiana The Case Method In Teaching Design Disciplines: Revealing Students' Creative Potential	474
ШТЕГЕРАН Ірина Павлівна Розвиток креативного мислення у дітей з оо	477
ЯЦЕНКО Володимир Архипович Навчальний процес як середовище розвитку креативності та інноваційного потенціалу особистості	482
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	487
ЗМІСТ	504